

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

recreatieve overlast van
waterplanten vraagt om
goed vaarmanschap van de
overheid.

hoe als overheid te reageren
als je geen taak hebt om te beheren
en door de burger word aangesproken
om die taak te doen

Nienke van Berkum
adviseur watersystemen
Rijkswaterstaat IJsselmeergebied

Inhoud: waterplanten en media

3 berichten uit de media

- Locatie
- Setting
- Communicatiemiddelen
- De praktijk
- Media aandacht
- Vergadertafel
- Conclusies

- 2006

- 2006

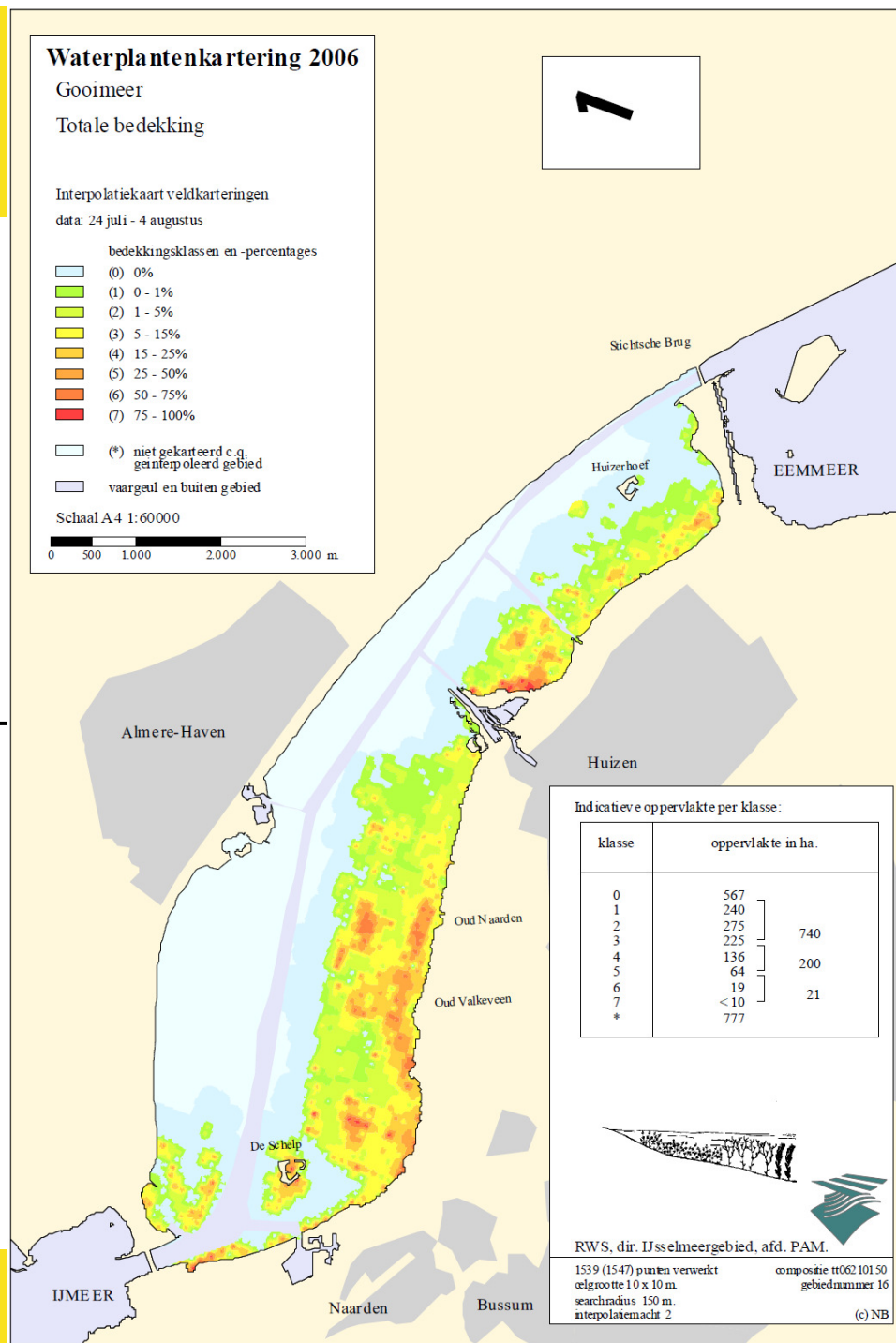

tijdslijn

2006

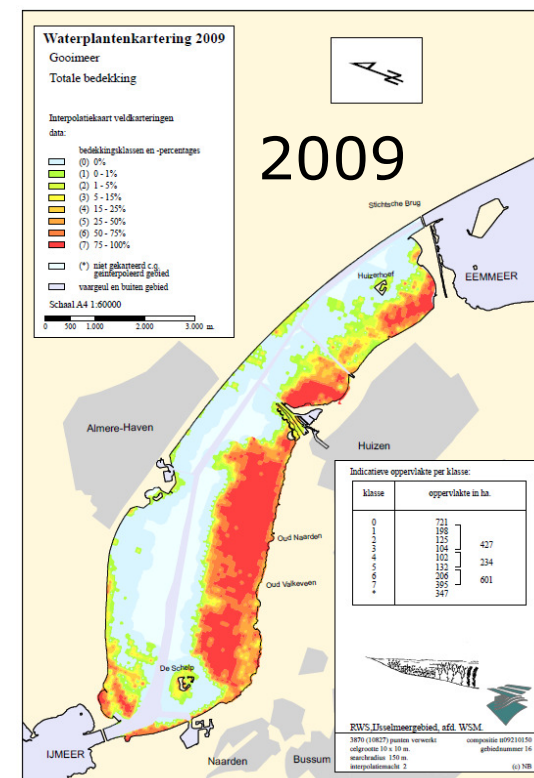
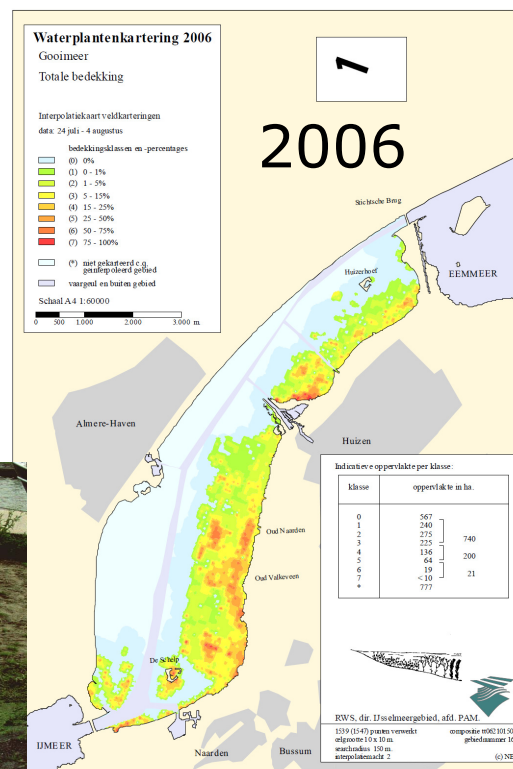
tijdslijn

Locatie: Eem – Gooimeer

- Waterkwaliteit verbeterde : meer waterplanten

Rijkswaterstaat
waterplanten in Eem- en Gooimeer

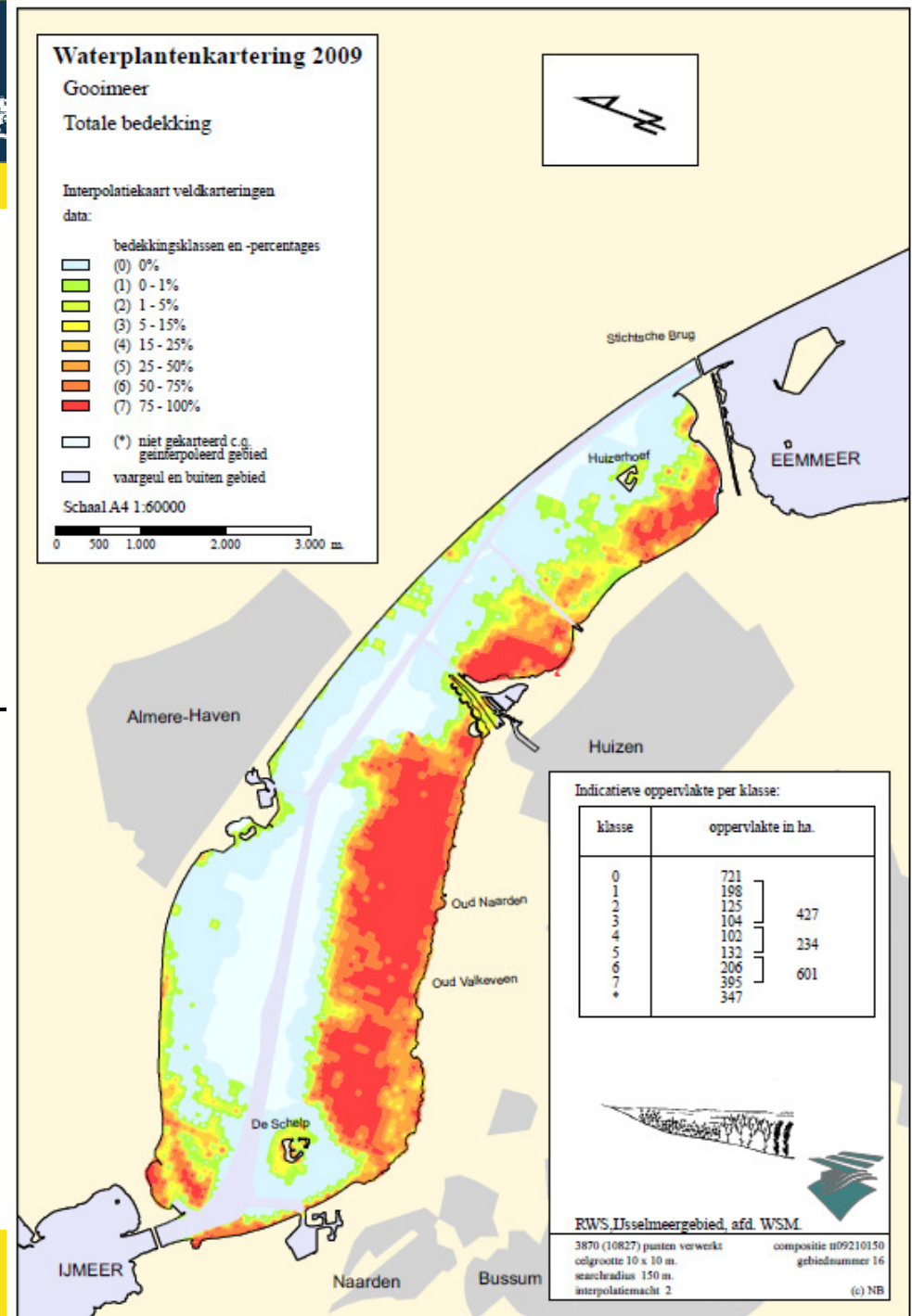
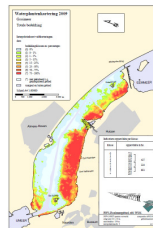
tijdslijn

2006

tijdslijn

2009

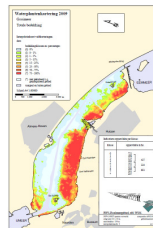
tijdslijn

2006

tijdslijn

2009

2012

Setting: beleid met focus op waterplanten

Beleidskader

- **KRW:** schoon en gezond watersysteem
o.a. waterplanten als indicator van ontwikkeling.
- **N2000:** biodiversiteit:
waterplanten direct - indirect beschermd (provinciale vergunning)

Setting: RWS (focus op waterplanten & recreatie)

RWS organisatie: Beheerplan Rijkswateren

- waterkwaliteit
- vlot A naar B: hoofdvaargeulen

RWS specifiek voor waterplanten

- Eem- en Gooimeer scoort matig op waterplanten

RWS specifiek voor recreatie:

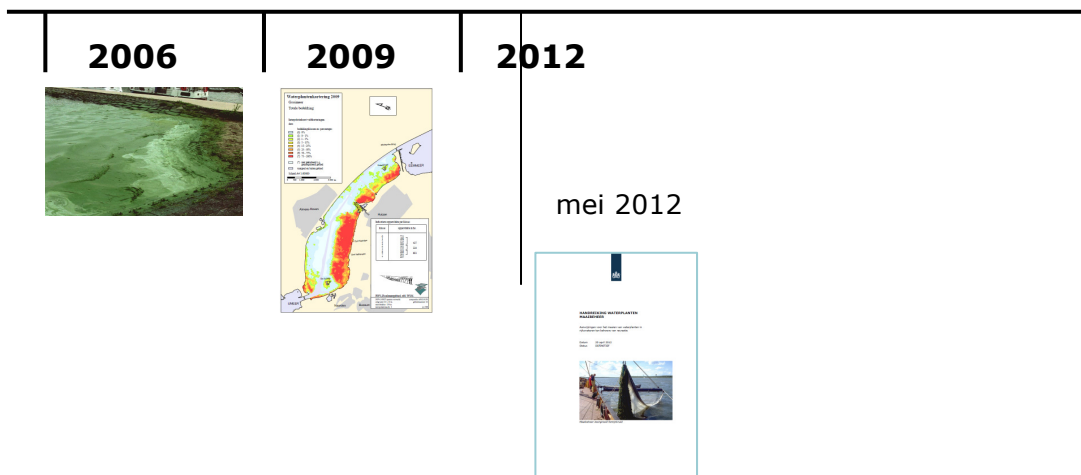
- Recreatie = gebruik van water
- Als gebruiker iets wil - RWS meedenken
 - ja, mits principe: handreiking Waterplanten Maaien

Communicatiemiddelen voor handreiking

- Website van RWS
- 0800-8002 werd informatiekanaal met vragen en antwoordenlijst
- Via overleggen is handreiking verspreid

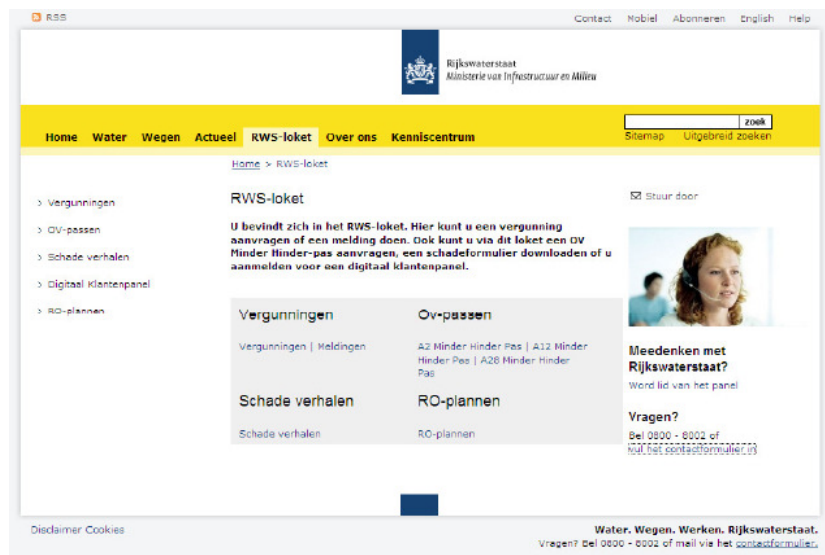
tijdslijn

De praktijk

- Goed waterplantenjaar – veel waterplanten
- Klachten over overlast via website en 0800-8002:
 - Loop vast in waterplanten – verzoek: RWS doe iets
 - Veiligheid op het water in geding
 - Vaargeulen niet bevaarbaar

De praktijk

- Klachten over overlast via website en 0800-8002

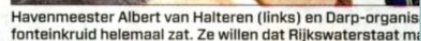

BUNSCHOTEN • Watersporters en jachthavens ergeren zich groen en geel aan kranswier. Deze taaië waterplant tiert weliger dan ooit tevoren in de Bunschotense randmeren. Vastgelopen motoren en veel, heel veel gefoeter, zijn het gevolg. De bootfanaten eisen maatregelen van Rijkswaterstaat.

„Kijk, hier heb je wéér een lading,” klinkt het met een diepe zucht vanachter het stuur van de pruttelende motorboot. Havenmeester Albert van Halteren (48) zet het vaartuig op de rem, buigt zich over de railing en haalt met één hand een flinke lading diepdonkergroene drab naar boven. „Dit spul verpest alles. Een kwartiertje varen, en je hele schroef zit vol.” En dat gebeurt de laatste tijd steeds vaker, stelt de ‘baas’ van Jachthaven Nieuwboer. Het water van de randmeren wordt steeds schoner, mede doordat Rijkswaterstaat zo’n drie jaar geleden het weer plantte. Maar door dat schone water, kan zonlicht steeds dieper doordringen.

Of, was dat maar zo: watersporters zien het wier liever vandaag

Vandaar dat Van Halteren en De Vos, samen met zeven andere watersportverenigingen die gebruik

„Het is echt tijd voor me, maar tot nu toe worden mijn plannen niet opgenomen,” zegt Van Halbeek. Hij wil de vaargeul, een ‘waterhoofd’ van zo’n dertig meter breedte, uitgraven. Die vaarroute wordt nu gehouden door Rijkswaterstaatsvaartweg 1.

Deze verbetering kan echter ook nadelen met zich mee brengen. Bijvoorbeeld de explosieve groei van één soort wier. Die groei is momenteel dusdanig, dat de bruikbaarheid van het randmeer op meerdere terreinen beïnvloed wordt. Deze éénzijdige overwoekering van de wiersoort vraagt om een directe aanpak en wel om de volgende redenen:

dienst IJsselmeergebied	
BSD-code	
d.d. 18 JUL 2012	
nr. 12'2075	burg.br
vorig nr.	volgend nr.

STOP DE WATERPLAN

dedarp.nl/waterplanten

HID	
WS	x 16
WV	
BHID	
BV	

Media: nationale krant

De Telegraaf **VAAR**KRANT

Nieuws | Prive | Telesport | DFT | OverGeld | MijnBedrijf | Vrouw | Uitgaan | Reizen | Varen | Autovisie
RTL Vaart | Watersportnieuws | Video | Evenementen | Nieuwe boten | Tips | Watersportbedrijven | Produkt

Home » Vaarkrant
ma 16 jul 2012, 15:48

Voetballen op het water?

SPAKENBURG - Het schonere water in de Randmeren heeft ook een keerzijde. Door de explosieve groei van waterplanten is het bijna mogelijk om op een groen tapijt op het water te voetballen. Watersportverenigingen in de regio luiden de noodklok.

Schoon openlakte water spreekt elke Nederlander, en in het bijzonder elke watersporter aan. De afgelopen jaren wordt het water in de randmeren voor Bunschoten Spakenburg steeds schoner. Vorig jaar bleek al dat deze verbetering ook een keerzijde heeft. Toe was er al sprake van wat plantengroei in de vorm van zeewier. Dit is lastig voor watersporters en zwimmers.

Stank

Zeilboten
Sloepen
Motorboten
Sportboten
Ribs
Boot huren

Vaarnieuws RSS
Open dag De Scheepsbouwers

Media: sociale media & tv

The collage features a Facebook post from the 'Stop de waterplanten' campaign, which includes a photo of a man in a hat and a 'no water plants' symbol. To the right is a Twitter feed with tweets about water plants, including a photo of a man with water plants on his head. At the bottom is a large YouTube logo.

Media: positieve berichten

De Gooi- en Eemlander

't Gooi is blauwalgvrij

REGIO | 25 juli 2012 | 1 | Door Leander Mascini, dichtbijredacteur

(Foto: ANP)

'T GOOI - Natuurlijk, eerder vandaag meldde we dat de Gooise strandjes bomvol zitten. Maar mocht je toch verkoeling zoeken in het koude water, dan kan dat makkelijk. Er is namelijk nog geen blauwalg gevonden in het water bij bijvoorbeeld Naarden en Muiden.

Op andere plaatsen in ons land is dat wel anders ten minste [34 recreatieplassen](#) hebben te kampen met blauwalg. Op de meeste van deze plassen geldt een

waarschuwing, maar op sommige plaatsen geldt zelfs een zwemverbod.

Een actueel kaartje van alle blauwalgplekken vind je [hier](#).

Veel zwemplezier! Oh, en mocht je een blauwalg spotten, meldt het hieronder in de reacties. Weten we meteen waar we geen baantjes meer hoeven te trekken.

Vogelbescherming NEDERLAND

HELP OOK MEE

Infoggen | Registreren | Onze sites | Nieuwsbrief | Lid worden | Zoeken

Volg ons:

ACTUEEL | HELP MEE | VOGELS KIJKEN | VOGELS BESCHERMEN | IK & VOGELS | OVER ONS | SHOP & FUN | SERVICE & VRAGEN

NIJWS | CAMPAGNES & ACTIES | NIEUWSBRIEF | TWITTER & FACEBOOK | TIJDSCHRIFTEN | KALENDER | VOGELBERICHTEN | BELEEF DE LENTE OP GROENLAND

Home > Actueel > Vogelberichten

Nieuws juli 2012

Veel geoorde futen en krooneenden op het Gooimeer door betere waterkwaliteit

Maandag 16 juli 2012

Op het Gooimeer ter hoogte van Huizen (NH) verblijft een groep van maar liefst 48 geoorde futen. Noot eerder zijn op dit randmeer zoveel exemplaren van deze schaarse vogelsoort gezien. Ook de voorheen zeldzame krooneend neemt in aantal toe op het Gooimeer. Deze ontwikkelingen zijn toe te schrijven aan de verbetering van de waterkwaliteit; het water is helderder geworden en er groeien de laatste jaren steeds meer waterplanten.

Sinds enkele weken verblijven tientallen geoorde futen op het Gooimeer bij Huizen. Eind juni werden de eerste vijf geoorde futen uit de waterplanten opgepakt tot 48 op 14 juli. Het aantal wordt in de toekomst nog meer toenemen op het Gooimeer. Ze broeden er niet maar komen van elders; het zijn vogels die hun broedgebied al verlaten hebben. De geoorde fuut is een schaarse broedvogel in Nederland met ongeveer 350-420 paar in 2010. Hij broedt vooral in venen op de hoge gronden, maar duikt ook op in nieuwe natuurontwikkelingsgebieden, zoals de Groene Jontier bij de Nieuwkoopse Plassen (ZH). De geoorde fuut zijn nu nog in prachtoed, waarbij de goudkleurige oerpluimen het meest in het oog vallen. De geoorde fuut is een stuk kleiner dan de veel algemenere fuut.

Krooneend broedt en ruit

Ook de opvallende, eehtrande krooneend is de laatste jaren sterk toegenomen op het Gooimeer. In het vooraar verblijven hier groepen tot 28 exemplaren. In tegenstelling tot de geoorde fuut broedt de krooneend wel aan het Gooimeer sinds een aantal jaren en zwemmen er nu enkele vrouwtjes met jongen rond. Ook in het nabijgelegen Umeer en Eemmeer is de krooneend sterk toegenomen. Daarnaast zijn er tientallen vogels aan het ruien: er ruien nu meer dan 100 krooneenden in de zuidelijke randmeren. De krooneend is een schaarse broedvogel in Nederland, met 420-480 broedparen in 2010.

Meer kranzwieren en fonteinkruiden

Het is aannemelijk dat de vestiging van beide soorten watervogels verband houdt met de verbetering van de waterkwaliteit in het Gooimeer, waardoor het zicht verbetert en waterplantvegetaties (van onder andere kranzwieren en fonteinkruiden) toenemen. De krooneend voedt zich hiermee; de geoorde fuut zoekt daarentegen naar dieprij voedsel, zoals visjes en kleine waterdieren die zich schuil houden tussen de plantenmassa. Overigens zijn op het Gooimeer naast geoorde futen en krooneenden ook grote aantallen watervogels van andere, algemenere soorten te vinden, zoals meerkraan, knobbeltwaan, kraaiende en kalfende.

[> Verder lezen](#)

Volgend bericht >

Natuurgebeurtenissen

[natuurbericht.nl](#)

naar alle natuurberichten

Dinotenen onderzoek

Beleef de Lente op Groenland

Videoblog

Voorbeeld van hoor en wederhoor door media

De Gooi- en Eemlander

'Eco-blunder in Eemmeer'

Het randmeer bij Huizen, vol met groen. foto KNRM Blaricum/Merijn Houtepen Laatste update 30 juli 2012 13:29

BUNSCHOTEN - Rijkswaterstaat zit onverantwoord te rommelen met het ecosysteem in de randmeren, stelt Marco Kraal, voorzitter van de stichting Waterrecreatie IJsselmeer en Randmeren, van huis uit bioloog.

Mismanagement op natuurgebied zorgt er volgens hem voor dat waterplanten het plezier van zeilers en zwemmers vergallen en zelfs gevaarlijke situaties opleveren. Dat heel veel randmeren verstopt dreigen te raken met het fonteinkruid komt volgens Kraal door een ongelukkige en ondoordachte aanpak. „Het water werd weliswaar steeds helderder doordat er geen mest meer in het water kwam, maar er volgde ook extreme overbeving van de brasem. Terwijl die vissoort juist deze waterplanten binnen de perken hield.” Vaargeul

De pleuris is volgens Kraal nog net niet uitgebroken op de randmeren, maar veel scheelt het niet. „Je kunt alleen nog goed vooruit in de vaargeul, dus daar wordt het veel te druk.

Vogelbescherming NEDERLAND

HELP OOK MEE

Infoggen | Registreren | Onze sites | Nieuwsbrief | Lid worden | Zoeken

Volg ons: f t

ACTUEEL | HELP MEE | VOGELS KIJKEN | VOGELS BESCHERMEN | IK & VOGELS | OVER ONS | SHOP & FUN | SERVICE & VRAGEN

NIJWS | CAMPAIGNES & ACTIES | NIEUWSBRIEF | TWITTER & FACEBOOK | TIJDSCHRIFTEN | KALENDER | VOGELBERICHTEN | BELEEF DE LENTE OP GROENLAND

Home > Actueel > Vogelberichten

Nieuws juli 2012

Veel geoorde futen en kroonenden op het Gooimeer door betere waterkwaliteit
Maandag 16 juli 2012

Natuurgebieden.nl
natuurbericht.nl
naar alle natuurberichten

Op het Gooimeer ter hoogte van Huizen (BIJ) verblijft een groep van maar liefst 40 geoorde futen. Nog eerder zijn op dit randmeer trouw exemplaren van deze schaarse vogelsoort

De Hiswa, vertegenwoordiger van de watersportbranche, is intussen als de dood voor negatieve publiciteit. De organisatie probeert achter de schermen wel gemeenten zover te krijgen dat ze de waterplanten laten maaien. Gerdina Krijger, regiomanager-midden van de Hiswa, wil eind augustus een spoedoverleg met alle gemeenten. „We gaan raadsleden laten zien hoe ernstig het is”, vertelt ze. Maar Marco Kraal vindt dat Rijkswaterstaat het zelf moet oplossen: „Laat ze maaien en vissers op brasem stoppen.”

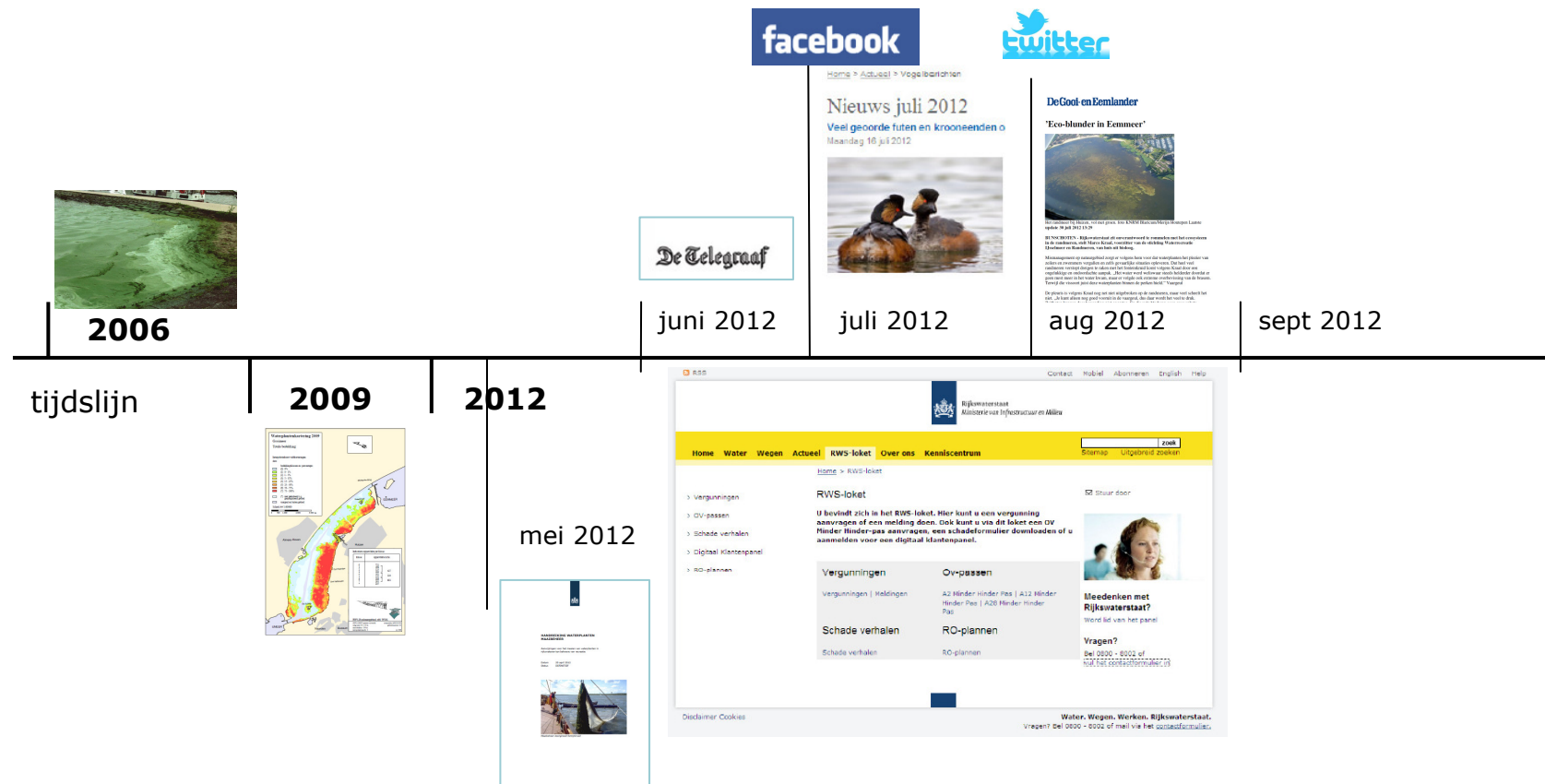
Reactie Rijkswaterstaat:

Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de doorstroming op de hoofdvaarwegen en voor de waterkwaliteit. De waterkwaliteit in het Gooimeer, Eemmeer en Veluwerandmeren is in de afgelopen tien jaar dankzij de gezamenlijk inspanningen van provincies, gemeenten, waterschappen, natuur- en recreatiebranche en het rijk aanzienlijk verbeterd. Dit komt onder andere door de aanwezigheid van kranswieren, die stoffen opnemen uit het water, de bodem vastleggen en een schuil- en paaiplaats voor waterdieren vormen.

Het is niemand ontgaan dat er ook waterplanten zijn die voor de watersporter veel hinder opleveren, zoals fontjinkruid en aarvederkruid. Beheerders van havens en stranden mogen daarom zelf waterplanten maaien. Het staat iedereen vrij om hiertoe initiatief te nemen. Belangrijk is dat dit op de goede manier gebeurt. Rijkswaterstaat en provincies kunnen hierbij helpen door de leiders aan te geven, zodat de natuur kan blijven floreren, en het water beschikbaar blijft voor de vele gebruikers.

tijdslijn

Vergadertafels – naast de media

- RWS praat met gebruikers en overheden:
 - Gebruikersoverleg regionaal en landelijk
 - Gebiedsoverleggen
 - Projecten
 - Netwerkgesprekken – 1 op 1 gesprekken
- Rijkswaterstaat praat over gebruikers om haar taak goed aan te sluiten bij behoefte van gebruiker.
 - Gebruikerstevredenheidsonderzoeken
 - Maandelijkse rapportage 0800-8002
 - Publieksanalyse teams

Rijkswaterstaat Waterdistrict IJsselmeergebied
Postbus 600
8200 AP Lelystad

Bunschoten-Spakenburg, 16 juli 2012

Geachte

Ruimte voor mens en natuur

De afgelopen jaren is het open water in de randmeren voor Spakenburg aanzienlijk schoner geworden. Daar zal iedereen - vissen, mensen en waterplanten - blij mee zijn. Vooral watersporters, maar ook sportvissers en zwimmers ervaren die verbetering van de waterkwaliteit positief.

Deze verbetering kan echter ook nadelen met zich mee brengen. Bijvoorbeeld de explosieve groei van één soort wier. Die groei is momenteel dusdanig, dat de bruikbaarheid van het randmeer op meerdere terreinen beïnvloed wordt. Deze éénzijdige overwoekering van de wiersoort vraagt om een directe aanpak en wel om de volgende redenen:

dienst IJsselmeergebied
BSD-code
d.d. 18 JUL 2012
nr. 12/2012
vorig nr.
burg.br
volgend nr.

STOP DE WATERPLANT
acties tegen overmatige groei van de waterplanten in het randmeer en bijbehorende
deelschade / waterplanten

110
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0

100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0

100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0

Uitsmijter: waterplanten gemaaid

Gemeenten Huizen en Blaricum samen
maaien in Gooimeer en Eemmeer
met de handreiking
met toestemming van provincie (N2000)

Conclusies - vergadertafel

- Ontmoet elkaar aan de vergadertafel of telefoon
 - Erken het belang van de ander
 - Benoem verschillen en overeenkomsten
 - Geef aan wat je doet en doe wat je zegt
 - Geef aan de ander (nog) kan doen
 - Vertel je kernboodschap en herhaal

Conclusies – media algemeen

- Emotie verkoopt
- Beelden zeggen meer dan duizend woorden
- Laat anderen jouw verhaal vertellen
& reageer selectief

Conclusie media voor ecologie

Specifiek:

- media & ecologie: NON onderwerp – vakbladen uitgezonderd

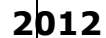
Wanneer je het wilt communiceren over ecologie en hinder:

- Vertel je kernboodschap en herhaal
- Ken jouw vergadertafels en die van de gebruiker
- Vertaal je ecologie boodschap naar waar het de gebruiker raakt
- Serveer hapklare brokken a la cart!

tijdslijn

2009

mei 2012

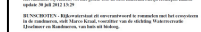
[Home](#) > [Actueel](#) > [Vogelberichten](#)

Nieuws juli 2012

Veel geoorde futen en krooneenden o
Maandag 16 juli 2012

'Eco-blunder in Eemmeer'

Minimale management op natuurgebied zorgt er volgens hem voor dat waterplanten het plezier van zwelers en zwimmers vergiften en zelfs gevaarlijke situaties opleveren. Dat heeft veel randinbrengt vastgesteld diegenen die raken met het fondeskrand komt volgens Knaal door een ongeschiktheid en ondoelmatige aanpak. „Het water werd weliswaar steeds helderder doordat er geen mest meer in het water kwam, maar er volgde ook een enorme overbevoeding van de brasserij“.

De pleuris is volgens Kraud nog net niet uitgebroken op de nachten, maar veel slechter het niet. „Je kunt afzien nog goed vooruit in de vaarsput, dus daar wordt het veel te druk.“

aug 2012

sept 2012

